

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/171/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112233416
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5112233416.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 14C/237/2012-87 zo dňa 27. novembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia odporcovi povinnosti zaplatiť mu (majetkovú) škodu, ako aj nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom exekučného súdu - Okresného súdu Žilina. Za preukázanú považoval (aj s poukazom na „procesné“ rozhodnutie odvolacieho súdu v priebehu konania) okolnosť podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Nadväzne mal za to, že k uspokojeniu nároku navrhovateľa v zákonnej lehote nedošlo.

V rámci vecného posúdenia okresný súd vyslovil niekoľko samostatných dôvodov vedúcich k zamietnutiu návrhu. Primárne konštatoval, že konajúci súd nie je oprávnený skúmať, či v inom konaní (ne)došlo k porušeniu základných práv účastníka tým, že konanie bolo poznačené prietiahmi. Dotknutú úvahu podrobne vysvetlil, vrátane konkrétnych odkazov na príslušné zákonné ustanovenia, a uzavrel, že nezistil konštatovanie prietahov na to oprávneným orgánom.

Okresný súd uviedol, že exekučný súd v dotknutej (exekučnej) veci zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu navrhovateľa (v pozícii oprávneného) na zmenu súdneho exekútora nedodržel. Súčasne však zdôraznil, že s poukazom na závery aplikačnej činnosti Ústavného súdu SR (napr. I. ÚS 86/2002, či IV. ÚS 440/2012) ani prípadné nedodržanie lehôt stanovených v zákone automaticky nevyvoláva porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Navyše, do rozhodnutia o zmene súdneho exekútora mohol pôvodný súdny exekútor vykonávať všetky úkony v exekúcii, pričom navrhovateľ nepreukázal, žeby počas tohto obdobia v pomeroch povinného došlo k nejakej zmene. Dodal, že zlá vymožitelnosť pohľadávky navrhovateľa má základ v nesprávnom posúdení schopnosti dlžníka splácať požičané prostriedky samotným navrhovateľom.

Okresný súd - bez ohľadu na nepreukázanie nesprávneho úradného postupu - doplnil, že navrhovateľ nepreukázal ani vznik (ním tvrdenej) ujmy. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že v spore úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, lebo si tento procesný nárok ani neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci na opätovné prejednanie. Namietal, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov protistrany, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Tvrdil, že okresný súd ignoroval žiadosť o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu; v dôsledku čoho vykonal pojednávanie, na ktorom v neprítomnosti navrhovateľa meritórne rozhodol. V žiadosti sa pritom zdôrazňovalo, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Zároveň však odvolateľ prvostupňovému súdu vytýkal, že nemohol rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Upozornil, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise. Osobitne zdôraznil, že pokiaľ odporca nereagoval na výzvu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Taktiež označil meritórne rozhodnutie za predčasné z dôvodu, že konajúci súd nevyčkal na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania; súčasne však uvádzal, že o takomto návrhu nebolo ani rozhodnuté.

Navrhovateľ (opakovane) poukázal na svoje tvrdenia o tom, že konajúceho sudcu, bolo potrebné z rozhodovania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v jeho očiach a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Vo vzťahu k vecnému posúdeniu uplatneného nároku odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa viacero omylov - napr. konštatovanie, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, hoci v odôvodnení prezentované časové úseky tomu nenasvedčujú. Za významné považoval nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdному exekútorovi doručil.

Podľa navrhovateľa okresný súd ignoroval všetky tvrdenia o vzniku škody z titulu celkových administratívnych výdajov. V tejto časti považoval jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Nakoľko je skutkový základ danej veci jedinečný, je neakceptovateľné, keď súd svoje rozhodnutie odôvodní úplne rovnakými vetami ako v iných rozhodnutiach, v rámci ktorých vystupuje identický navrhovateľ a odporca. Odvolateľ tiež nesúhlasil s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti zapríčinil dlžník - povinný. V konaní navrhovateľ hodlal prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil, predložiť dôkaz o výške majetkovej škody, okresný súd však dokazovanie neprípustne skrátil, pričom navrhovateľa nepoučil ani podľa § 120 ods. 4 O.s.p. Zároveň ale tvrdil, že predmetný znalecký posudok predložil a okresný súd dotknutý dôkaz nevykonal.

V spojitosti s uplatnenou nemajetkovou ujmou podľa odvolateľa okresný súd vôbec nevysvetlil, prečo nevyslovil, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Na jednej strane okresný súd zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote, na druhej strane však porušenie práva nekonštatoval a svoje rozhodnutie nevysvetlil.

Odporca ostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1, 2 písm. b/ O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

Zásada kontradiktórnosti pojmovo predvída procesnú aktivitu účastníkov konania. Ťažiskom realizácie procesných práv účastníkov súdneho konania je pritom práve pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, avšak svojim postupom - bezdôvodnou neúčastou - sa o ich bezprostredné naplnenie sám obral. V prípade účasti na pojednávaní by sa navrhovateľ zúčastnil vykonávania dokazovania, mohol by navrhovať jeho doplnenie, resp. sa k vykonanému dokazovaniu sa vyjadriť.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že spoločne s predvolaním na pojednávanie bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa doručené (dňa 20.10.2014) i vyjadrenie odporcu vo veci samej. Tým je vyvrátená zásadná odvolacia námietka navrhovateľa o tom, že nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany. Predvolanie navrhovateľa na pojednávanie zároveň obsahovalo (aj) jeho poučenie podľa § 120 ods. 4 O.s.p., hoci bez výslovného číselného označenia tohto zákonného ustanovenia (navyše, vrátane presného vymedzenia zákonného ustanovenia bol navrhovateľ poučený už v písomnosti súdu, ktorú prevzal 26.3.2013). Okresný súd v rámci dokazovania sa oboznámil i so znaleckým posudkom (zdôrazňovaným navrhovateľom) a v rámci odôvodnenia dostatočne jasne vysvetlil, prečo ho nemožno považovať za hodnoverný. Obdobne konkrétne vymedzil, prečo niet dôvodu vyčkat' na predloženie posudku (objednaného navrhovateľom) ohľadne aplikácie noriem práva Európskej únie.

Predvolanie na termín pojednávania v súdnej veci (na deň 27.11.2014) bolo právnenému zástupcovi navrhovateľa doručené dňa 20.10.2014. Až dňa 20.11.2014 (t.j. mesiac od prevzatia predvolania) bol konajúcemu súdu doručený elektronickým podaním návrh navrhovateľa „na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu“.

Okresný súd správne vyhodnotil uplatnený dôvod odročenia ako nie dôležitý, čo zodpovedá nižšie rozoberaným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom nemôže dôjsť k odňatiu práva konať pred súdom (bližšie napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 116/1993) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Žiadosť o odročenie pojednávania neobsahovala náležitosti predpísané v ustanovení § 119 O.s.p. - predovšetkým vymedzenie dňa, kedy sa o dôvode (požadovaného odročenia pojednávania) navrhovateľ dozvedel. Následne nepredstavuje kvalifikovaný základ pre eventualitu odročenia pojednávania (odhliadnuc od nepravdivého tvrdenia, že navrhovateľovi nebolo doručené rozhodnutie krajského súdu o ne/vylúčení sudcov Okresného súdu Žilina) a tým ani nezakladá povinnosť konajúceho súdu upovedomiť navrhovateľa o posúdení návrhu na odročenie pojednávania.

Zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonný sudca (správne) postupoval v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jeho nevyvúčení. Odvolateľ v návrhu na odročenie pojednávania a ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jeho vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyvúčení rešpektuje rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013, či 2 Cdo 372/2013 z 27.11.2014) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

Nenáležitým je tvrdenie odvolateľa o predčasnosti meritórneho rozhodnutia z dôvodu nevyčkania na právoplatnosť rozhodnutia o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. V súdnej veci totiž návrh na prerušenie konania podaný nebol, niet preto (ani hypoteticky) rozhodnutia, na právoplatnosť ktorého by bolo možné/potrebné vyčkať.

Vnútorne protirečivým je odvolanie v časti, kde navrhovateľ na jednej strane vytká okresnému súdu vykonanie pojednávania, zároveň však zdôrazňuje, že bolo neprípustné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Je nepochybné, že v súdnej veci pojednávanie nariadené a vykonané bolo. Taktiež je nesprávnou požiadavka odvolateľa, že v prípade, ak sa odporca k návrhu nevyjadril, mal okresný súd rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Je totiž výlučne vecou procesnej autonómie odporcu, či sa k podanému návrhu vyjadrí a nadväzne je vecou posúdenia listinných dôkazov konajúcim súdom, či predstavujú podklad pre pozitívne rozhodnutie o uplatnenom nároku. Samotné nevyjadrenie sa odporcu (bez ohľadu na to, že v súdnej veci sa odporca vyjadril) nepochybne bez ďalšieho neznamená povinnosť súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

Neopodstatnenými sú tvrdenia odvolateľa, že okresný súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia rozsudku nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice o pojednávaní je nepochybné, že dokazovanie bolo vykonané (aj) oboznámením obsahu exekučného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 24Er/973/2004, ktorý dôkaz výslovne, označením povinného a spisovej značky exekútora (č.l. 1 spisu) požadoval navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia (jeho str. 15).

V rámci meritórneho posúdenia veci odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie odvolania a na viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnom konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než v odvolaní vznesených, námietok. Z tohto aspektu je zjavné, že (nepochybne z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy) v odvolaní absentuje akákoľvek (proti)argumentácia na konkrétne dôvody, ktoré viedli k zamietnutiu návrhu.

Inými slovami, odvolateľ rezignoval na relevantnú reakciu na ktorýkoľvek z nosných dôvodov (t.j. predovšetkým „neoprávnenosť“ konajúceho súdu vysloviť porušenie základných práv účastníka; ústavnoprávne súvislosti; či možnosť vykonávania exekúcie pôvodným exekútorom), na ktorých okresný súd založil svoje meritórne rozhodnutie. Dôsledky takéhoto postupu idú výlučne na ťarchu odvolateľa a musia nevyhnutne viesť k potvrdeniu meritórneho rozhodnutia.

Zároveň platí, že nie je prípustné konfrontovať prvostupňový súd so závermi, ktoré v konaní nevyslovil. Z tohto pohľadu odvolacie námietky spočívajúce v tvrdení, že okresný súd pochybil „keď konštatoval, že namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané“, či „že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil dlžník“ nekorešpondujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Ide o zjavné pochybenia odvolateľa pri formulovaní odvolacích dôvodov.

Vo vzťahu k námietke, že dôležitým je nielen skúmanie okamihu, kedy exekučný súd o vydaní poverenia rozhodol, ale i momentu, kedy poverenie súdnemu exekútorovi doručil, odvolací súd dodáva, že v dotknutej exekučnej veci nebolo navrhovateľom namietané nevydanie poverenia, ale nerozhodnutie o zmene súdneho exekútora.

Nenáležitým je napokon tvrdenie navrhovateľa o neakceptovateľnosti takého postupu súdu, keď vytvára odôvodnenie rozsudku formulárovým spôsobom, nerešpektujúcim jedinečné skutkové okolnosti. Práve navrhovateľom predložené odvolanie je totiž svojou vyššie opísanou zmätočnosťou, ako aj odôvodneniu rozsudku nekorešpondujúcim obsahom ilustráciou nenáležitého šablónovitého/typového podávania odvolaní. V protiklade s uvedeným, odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu ako celok spĺňa všetky parametre zákonného odôvodnenia. Okresný súd uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská účastníkov, výsledky vykonaného dokazovania, citoval aplikované právne normy a svoje závery primerane vysvetlil, pričom dostatočne objasnil, z akých úvah vychádzal.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené a neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok v meritórnej časti ako vecne správny.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý, výrok o trovách prvostupňového konania. Okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore i návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na náhradu jeho trov. Naproti tomu odporca si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné